

Roll No.

Total Pages : 4

3982/M

M-25/2051

PUNJABI COMPULSORY

Paper-222

Semester-IV

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 75

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ-ੳ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ **ਇਕ** ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-
ਵਸਤੂ/ਸਾਰ ਲਿਖੋ: 1×12=12

(ੳ) ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ

(ਅ) ਆਇਆ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ

(ੲ) ਅੰਨ-ਦਾਤਾ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ
ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ: 2×6=12

(ੳ) ਰਹੀ ਵਾਸਤੇ ਘੱਤ, 'ਸਮੇਂ' ਨੇ ਇੱਕ ਨ ਮੰਨੀ।
ਫੜ ਫੜ ਰਹੀ ਧਰੀਕ, 'ਸਮੇਂ' ਖਿਸਕਾਈ ਕੰਨੀ।
ਕਿਵੇਂ ਨ ਸੱਕੀ ਰੋਕ, ਅਟਕ ਜੋ ਪਾਈ ਭੰਨੀ।
ਤਿੱਖੇ ਆਪਣੇ ਵੇਗ, ਗਿਆ ਟਪ ਬੰਨੇ ਬੰਨੀ।

(ਅ) ਦੇਹ ਹਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਨੂੰ,
ਸਦਾ ਖੋਜ ਵਿਚ ਰਹੀਏ।

ਹਰ ਦਮ ਤਲਬ ਸਜਨ ਦੀ ਕਰੀਏ,
ਠੰਡੇ ਕਦੇ ਨਾ ਪਈਏ।

(ੲ) ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਧੌਲ ਹੈ, ਧਰਮ ਹੈ,
ਇਕ ਮੇਰੀ ਧੀ ਹੈ।
ਧਰਤੀ ਤਾਂ ਬੋਝ ਹੈ, ਦੁੱਖ ਹੈ ਕੋਝ ਹੈ, ਸਹਿੰਦੀ ਹੈ ਧੀ,
ਫਰ ਕਰਦੀ ਨਾ ਸੀ।

(ਸ) ਲੱਗੀ ਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ, ਏਦੀ ਨਜ਼ਰ ਉਤਾਰੋ।
ਲੈ ਕੇ ਮਿਰਚਾਂ ਕੌੜੀਆਂ, ਏਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਵਾਰੋ।
ਸਿਰ ਤੋਂ ਵਾਰੋ, ਵਾਰ ਕੇ, ਅੱਗ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾੜੋ।
ਲੱਗੀ ਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ, ਏਦੀ ਨਜ਼ਰ ਉਤਾਰੋ।

ਭਾਗ-ਅ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ): 9

The status of women in India has undergone gradual change. Earlier women was confined to the house and looked after the household affairs only. But now they have stepped out of the threshold of the house and are working shoulders to shoulder with men in every sphere of life.

4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਹੈ, ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 12

ਭਾਗ-ੲ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:
15×2=30
- (i) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
- (ii) ਕਵਿਤਾ 'ਬਸੰਤ' ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?

- (iii) 'ਦੀਦ' ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
- (iv) 'ਬੰਦੇ ਮਾਤ੍ਰਿਮ' ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਕਿਸ ਦੀ ਬੰਦਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- (v) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- (vi) ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲੀ ਮੁੱਟਿਆਰ ਖ਼ਨਗਾਹ ਉੱਤੇ ਕੀ ਕਰਨ ਆਈ ਹੈ?
- (vii) 'ਕਿਤਾਬੇ-ਇਸ਼ਕ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (viii) ਕਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਹਨ?
- (ix) 'ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰ੍ਹ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
- (x) ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (xi) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵਰਨ ਹਨ?
- (xii) ਫ਼ਾਰਸੀ ਧੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ?
- (xiii) ਚੈਹਕ, ਦੁਹਾਅ, ਸੌਹਰਾ, ਸੌਂਹ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪ ਲਿਖੋ।
- (xiv) ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- (xv) ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।